

Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w I-półroczu 2006 roku

Starogard Gdański, wrzesień 2006

	Str.
Spis treści	
Wstęp	3
1. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów)	5
1.1. Bezrobotni zarejestrowani według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	5
1.2. Bezrobotni zarejestrowani według zawodów – stan w końcu I-półrocza 2006 r.	7
2. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów)	11
2.1. Oferty pracy zgłoszone w I-półrocza 2006 r. według rodzaju działalności	11
2.2. Oferty pracy zgłoszone w I-półrocza 2006 r. według zawodów	12
3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	14
3.1. Zawody nadwyżkowe	15
3.2. Zawody deficytowe	17
3.3. Zawody zrównoważone	20
Wnioski	22
Spis wykresów i tabel	25
Aneks statystyczny	26

Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizując zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy opracował analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I-półroczu 2006 roku w powiecie starogardzkim.

Do opracowania „monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych” w powiecie starogardzkim posłużyły sprawozdania MGİP – 01 (załączniki 2 i 3), które na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2004 r. są elementem systemu statystyczno-sprawozdawczego z rynku pracy na rok 2005; klasyfikacja zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, którą określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r., Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz raporty Departamentu Rynku Pracy i opracowania własne Powiatowego Urzędu Pracy w Starogardzie Gdańskim (dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności).

W celu prawidłowego zrozumienia zagadnień związanych z „Monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych” (MZDiN) należy określić podstawowe definicje tej tematyki.

Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód należy definiować jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami poprzez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

Klasyfikacja zawodów i specjalności została wprowadzona na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 10 grudnia 2002 roku i służy ona ujednoliceniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących w gospodarce i na rynku pracy oraz racjonalnemu planowaniu obsługi rynku pracy i określaniu jego struktury zawodowej. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem dwóch aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. Wymienione kryteria posłużyły grupowaniu poszczególnych zawodów i specjalności w 10 grup wielkich, 30 grup dużych, 116 grup średnich i 387 grup elementarnych, przy czym te ostatnie obejmują 1707 zawodów i specjalności. W klasyfikacji zastosowano kod sześciocyfrowy. Pierwsza cyfra oznacza grupę wielką, druga dużą, trzecia średnią, czwarta elementarną, natomiast dwie pozostałe cyfry podają miejsce zawodu czy specjalności w określonej grupie elementarnej.

1. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów)

1.1. Bezrobotni zarejestrowani według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

W I-półroczu 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starogardzie Gdańskim zarejestrowało się 4717 osób bezrobotnych, z tego 3341 osób poprzednio pracujących i 1376 osób dotychczas niepracujących. Wśród osób bezrobotnych poprzednio pracujących: 802 osób, tj. 24 % pracowało w sektorze usług, 925 osób, tj. 27,7 % pracowało w przemyśle i 47, tj. 1,4 % w rolnictwie.

Ponadto 1567 osób bezrobotnych tj. 46,9 % ogółu osób poprzednio pracujących stanowiły osoby, których nie można było zakwalifikować do odpowiedniego rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy z powodu braku wystarczającej informacji o działalności gospodarczej ostatniego pracodawcy (sekcji PKD).

Najwięcej bezrobotnych przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy pracowało w następujących rodzajach działalności (sekcjach PKD):

Usługi:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 358 osób (tj. 10, 7 % ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących)
- działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 132 osoby (4 %)
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne – 77 osób (2,3 %)
- transport, gospodarka magazynowa i łączność – 56 osób
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 52 osób
- hotele i restauracje – 48 osób

- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związkowe z prowadzeniem działalności gospodarczej – 48 osób
- edukacja – 18 osób
- pośrednictwo finansowe – 10 osób

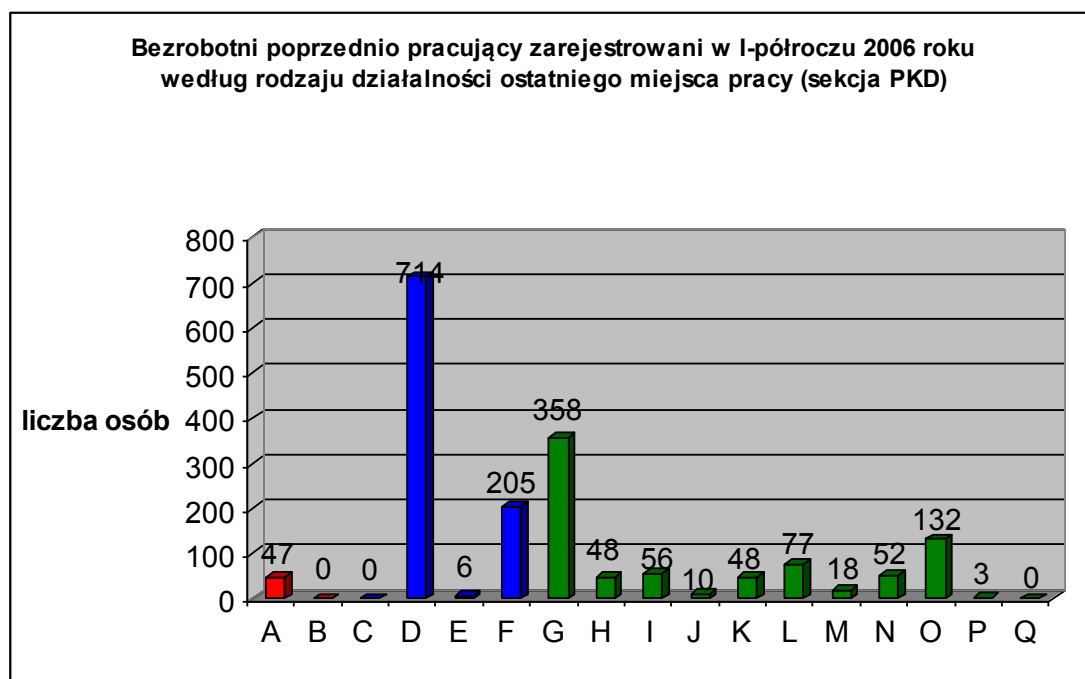
Przemysł:

- przetwórstwo przemysłowe – 714 osób (21,4 %)
- budownictwo – 205 osób (6,1 %)
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 6 osób

Rolnictwo:

- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo – 47 osób (1,4 %)

WYKRES NR 1

Rolnictwo: A – Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, B – Rybactwo. **Przemysł:** C – Górnictwo, D – Przetwórstwo przemysłowe, E – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, F – Budownictwo. **Usługi:** G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, H – Hotele i restauracje, I – Transport, gospodarka magazynowa i łączność, J – Pośrednictwo finansowe, K – Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, L – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne, M – Edukacja, N – Ochrona zdrowia i pomoc społeczna, O – Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała, P – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, Q – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

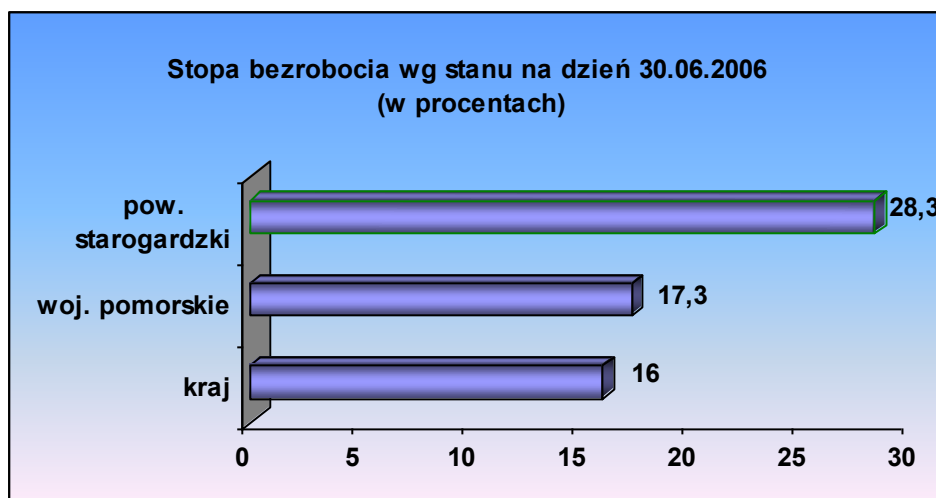
1.2. Bezrobotni zarejestrowani według zawodów – stan w końcu I-półrocza 2006 r.

Analiza uwzględnia duże grupy zawodowe (czterocyfrowe kody grupy zawodów) oraz zawody (sześciocyfrowy kod zawodu).

Bezrobotni ogółem

Według stanu na dzień 30 czerwca 2006 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starogardzie Gdańskim zarejestrowanych było **12 210** osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia w powiecie wynosiła **28,3 %**, w województwie pomorskim 17,3%, w kraju 16,0 %.

WYKRES NR 2

Wśród ogółu zarejestrowanych w końcu I-półrocza 2006 roku **1586** osób (13%) to osoby nieposiadające zawodu. Grupa osób bezrobotnych **bez zawodu** obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nieposiadające udokumentowanej pracy w określonym zawodzie. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są

również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące, licea profilowane, gimnazja, szkoły podstawowe.

Najwięcej osób wg stanu na dzień 30 czerwca 2006 r. zarejestrowało się w grupach:

- **Sprzedawcy i demonstratorzy (5221)** – 13,6 % w tym:
Sprzedawca (522107) – 1517 osób, w tym 1009 kobiet
- **Obuwnicy* zawód szkolny: Obuwnik - obejmuje grupę elementarną (7443)**
Obuwnik przemysłowy (744304) – 528 osób, w tym 467 kobiet
Pozostali obuwnicy (744390) – 40 osób, w tym 35 kobiet
- **Gospodarze budynków (9141)**
Robotnik gospodarczy (914103) – 491 osób, w tym 206 kobiet
- **Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (9321)**
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 292 osób, w tym 185 kobiet
Pakowacz (932103) – 82 osób, w tym 69 kobiet
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (932190) – 33 osób, w tym 18 kobiet
- **Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne (9132)**
Sprzątaczk (913207) – 267 osób, w tym 259 kobiet
Pomoc kuchenna (913204) – 76 osób, w tym 73 kobiet
Salowa (913206) – 59 osób, w tym 55 kobiet
- **Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (3419)**
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista] (341902) – 313 osób, w tym 249 kobiet
Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu] – 44 osób, w tym 32 kobiet
- **Stolarze i pokrewni (7422)**
Stolarz (742204) – 184 osób, w tym 23 kobiet

- Stolarz meblowy (742207) – 166 osób, w tym 20 kobiet*
- **Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (9313)**
 - Robotnik budowlany (931301) – 317 osób, w tym 8 kobiet*
- **Ślusarze i pokrewni (7222)**
 - Ślusarz (722204) – 251 osób, w tym 10 kobiet*
- **Kucharze (5122)**
 - Kucharz (512201) – 195 osób, w tym 140 kobiet*
 - Kucharz małej gastronomii (512202) – 22 osób, w tym 14 kobiet*
- **Szwaczki, hafciarki i pokrewni (7436)**
 - Szwaczka (512204) – 213 osób, w tym 200 kobiet*
- **Mechanicy pojazdów samochodowych* zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych - obejmuje grupę elementarną (7231)**
 - Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych (723190) – 103 osób, w tym żadnej kobiety*
 - Mechanik samochodów osobowych (723105) – 78 osób, w tym żadnej kobiety*

Lista 15 zawodów, w których było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na dzień 30 czerwca 2006 r.

Sprzedawca (522107) – 1517 osób, w tym 1416 kobiet
Obuwnik przemysłowy (744304) – 528 osób, w tym 467 kobiet
Robotnik gospodarczy (914103) – 491 osoby, w tym 206 kobiet
Robotnik budowlany (931301) – 317 osób, w tym 8 kobiet
Asystent ekonomiczny (341902) – 313 osób, w tym 249 kobiet
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – 292 osób, w tym 185 kobiet
Sprzątaczką (913207) – 267 osób, w tym 259 kobiet
Ślusarz (722204) – 251 osób, w tym 10 kobiet

Szwaczka (743604) – 213 osób, w tym 200 kobiety

Kucharz (512201) – 195 osoby, w tym 140 kobiety

Stolarz (742204) – 184 osób, w tym 23 kobiet

Murarz (712102) – 172 osób, w tym 0 kobiet

Pracownik biurowy (419101) – 169 osób, w tym 156 kobiet

Stolarz meblowy (742207) – 166 osoby, w tym 20 kobiet

Magazynier (413103) – 127 osób, w tym 45 kobiet

2. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów)

2.1. Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2006 r. według rodzaju działalności

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. W ciągu całego roku 2005 Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim pozyskał 4747 ofert pracy, a w I-półroczu 2006 roku liczba ta wynosiła **2789**. Najwięcej wolnych miejsc pracy dotyczyło pracodawców działających w następujących sektorach: przetwórstwo przemysłowe (697 ofert pracy), budownictwo (471 ofert pracy), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (433 ofert pracy), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna (358 ofert pracy), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne (165 ofert pracy).

TABELA NR 1

Sekcja PKD	Bezrobotni, którzy zarejestrowali się w I-półroczu 2006 roku wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2006 roku
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	47	47
Rybacktwo	0	0
Górnictwo	0	1
Przetwórstwo przemysłowe	714	697
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	6	4
Budownictwo	205	471
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	358	433
Hotele i restauracje	48	84
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	56	120
Pośrednictwo finansowe	10	58
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	48	146
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	77	165
Edukacja	18	73

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	52	124
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	132	358
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	3	8
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	1567	0
Ogółem	3341	2789

2.2. Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2006 r. według zawodów

Najwięcej wolnych miejsc pracy zgłoszono w następujących zawodach:

- pracownik biurowy, pracownik administracyjny (większość jednak dotyczyła miejsc refundowanych z Funduszu Pracy);
- sprzedawca, szwaczka (w tych zawodach zatrudnienie znalazły głównie kobiety);
- kierowca samochodu ciężarowego, magazynier, pracownik ochrony osób i mienia;
- murarz, zbrojarz, robotnik budowlany, brukarz, cieśla, malarz budowlany;
- ślusarz, spawacz gazowy, stolarz, tapicer.

TABELA NR 2

Struktura ofert pracy wg zawodów.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu 2006 roku
1	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	134
2	"522107"	Sprzedawca	133
3	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	108
4	"712102"	Murarz	97
5	"722204"	Ślusarz	92
6	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	76
7	"743604"	Szwaczka	75
8	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	69
9	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	65
10	"413103"	Magazynier	61
11	"931301"	Robotnik budowlany	56
12	"712204"	Zbrojarz	55
13	"742204"	Stolarz	51
14	"914103"	Robotnik gospodarczy	50
15	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	49

16	"712301"	Cieśla	46
17	"712401"	Brukarz	46
18	"732202"	Hutnik - dmuchacz szkła	46
19	"742207"	Stolarz meblowy	41
20	"743702"	Tapicer	39
21	"714101"	Malarz budowlany	38
22	"829190"	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	38
23	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	36
24	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	35
25	"512201"	Kucharz	32

Z powyżej tabeli wynika, że największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców dotyczyły przede wszystkim pracowników z branży budowlanej, transportowej, ochroniarskiej, a także pracowników z sektora handlu i usług oraz przemysłu lekkiego i rzemiosła, jak również pracowników administracyjno-biurowych średniego szczebla.

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy powoduje powstawanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców tzw. **zawodów „nadwyżkowych”** oraz **„zawodów deficytowych”**. Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim próbuje przeciwdziałać temu zjawisku dostosowując system szkolenia bezrobotnych, a także poprzez kierowanie bezrobotnych na miejsca stażowe lub przygotowanie zawodowe w celu zdobycia przez nich odpowiednich kwalifikacji u samych pracodawców.

Wprowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu wskazanie struktury bezrobotnych wg posiadanych przez nich zawodów oraz zapotrzebowania kadrowego zgłaszanego przez pracodawców. Powstanie takiej bazy informacyjnej może być wykorzystane przez szkoły ponadgimnazjalne do dostosowywania kierunków kształcenia młodzieży pod potrzeby pracodawców, aby absolwenci tych szkół mogli zdobyć odpowiednie kwalifikacje i umiejętności, a tym samym nie znaleźć się w ewidencji Urzędów Pracy jako osoby bezrobotne.

Informacja o zawodach deficytowych i nadwyżkowych stanowić może też cenne źródło dla pracodawców o ilości osób na rynku w interesujących ich zawodach, o potencjalnych pracownikach. Stać się informacją, która będzie miała zastosowanie w przyszłej polityce kadrowej pracodawców, o możliwościach zapewnienia pracowników niezbędnych do rozwoju firmy.

Wprowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wiąże się również z prognozowaniem zawodów, na które w przyszłości będzie większe lub mniejsze zapotrzebowanie, co ustabilizuje rynek pracy i ograniczy bezrobocie do takiego stanu, w którym bezrobotny będzie miał możliwość podjęcia pracy w swoim zawodzie lub po prostu wybrać lepszą dla siebie ofertę pracy, a pracodawcy będą mieli szansę zatrudnienia osób o kwalifikacjach odpowiadających profilowi prowadzonej przez nich działalności.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie. Przyjmuje się, że:

- zawody o wskaźniku $> 1,1$ to zawody deficytowe
- zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale $< 0,9; 1,1 >$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- zawody o wskaźniku $< 0,9$ to zawody nadwyżkowe

3.1. Zawody nadwyżkowe

Liczba zawodów nadwyżkowych, czyli takich, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie w I-półroczu 2006 roku w powiecie starogardzkim wynosiła **483**.

Im mniejszy wskaźnik intensywności nadwyżki tym bardziej nadwyżkowy jest zawód. Wartość wskaźnika intensywności nadwyżki „0,0000” wskazuje na to, że w danej grupie w badanym okresie nie zgłoszono ofert pracy, natomiast rejestrowali się bezrobotni (wyłączając zawody, w których nie zgłoszono ofert pracy i nie zarejestrowano bezrobotnych). W I-półroczu 2006 roku, aż **396** zawodów miało wskaźnik intensywności nadwyżki wynoszący „0,0000”, dlatego w tabeli nr 3 wybrano tylko 30 zawodów, które miały najwyższą wartość średniomiesięcznej nadwyżki podaży siły roboczej w I-półroczu 2006 roku (określanej wzorem $\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$).

TABELA NR 3

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w I-półroczu 2006 roku
1	"829103"	Operator urządzeń pakujących	5,8333
2	"341903"	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	4,3333
3	"321208"	Technik rolnik	4,1667
4	"244204"	Politolog	3,8333
5	"513301"	Opiekunka domowa	3,8333
6	"611190"	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	3,6667
7	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	3,1667
8	"714201"	Lakiernik samochodowy	3
9	"816204"	Palacz kotłów c.o. gazowych	2,8333
10	"341403"	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	2,6667
11	"311907"	Technik obuwnik	2,3333
12	"512202"	Kucharz małej gastronomii	2
13	"721390"	Pozostali blacharze	2
14	"815401"	Aparatowy procesów chemicznych	1,8333
15	"744390"	Pozostali obuwnicy	1,6667
16	"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1,3333
17	"311103"	Technik analityk	1,1667
18	"311915"	Technik technologii wyrobów skórzanych	1,1667
19	"732201"	Formowacz wyrobów szklanych	1,1667
20	"744202"	Kaletnik	1,1667
21	"828290"	Pozostali monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	1,1667
22	"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	1,1667
23	"932106"	Sortowacz	1,1667
24	"311602"	Technik przetwórstwa tworzyw sztucznych	1
25	"321204"	Technik hodowca zwierząt	1
26	"743501"	Krojczy	1
27	"232109"	Nauczyciel języka polskiego	0,8333
28	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	0,8333
29	"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	0,8333
30	"421401"	Inkasent	0,8333

3.2. Zawody deficytowe

Ranking zawodów deficytowych to cenna wskazówka przede wszystkim dla instytucji edukacyjnych, które powinny przeanalizować i ewentualnie zweryfikować kierunki kształcenia młodzieży. Aby zminimalizować ryzyko generowania absolwentów, którzy następnie zasilą szeregi osób bezrobotnych, w wyniku niedostosowania edukacji zawodowej do potrzeb lokalnego rynku pracy, to właśnie w tych kierunkach w pierwszej kolejności powinna odbywać się edukacja w placówkach oświatowych na terenie powiatu starogardzkiego.

TABELA NR 4

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	"121102"	Dyrektor wykonawczy	MAX
2	"122301"	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w budownictwie	MAX
3	"123601"	Kierownik działu informatyki	MAX
4	"213105"	Projektant systemów komputerowych	MAX
5	"213901"	Administrator sieci informatycznej	MAX
6	"213903"	Specjalista zastosowań informatyki	MAX
7	"214501"	Inżynier mechanik – maszyny i urządzenia do obróbki metali	MAX
8	"214503"	Inżynier mechanik – maszyny i urządzenia przemysłowe	MAX
9	"214908"	Inżynier organizacji i planowania produkcji	MAX
10	"214911"	Inżynier sprzedaży	MAX
11	"222107"	Inżynier zootechniki	MAX
12	"223134"	Lekarz – medycyna rodzinna	MAX
13	"223190"	Pozostali lekarze	MAX
14	"223207"	Lekarz dentysta – stomatologia dziecięca	MAX
15	"224116"	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego	MAX
16	"224201"	Położna	MAX
17	"232102"	Nauczyciel chemii	MAX
18	"232104"	Nauczyciel fizyki i astronomii	MAX
19	"232107"	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	MAX
20	"232114"	Nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych	MAX
21	"232190"	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	MAX
22	"241205"	Specjalista do spraw rachunkowości	MAX
23	"241206"	Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	MAX
24	"241917"	Specjalista do spraw reklamy	MAX
25	"244401"	Psycholog	MAX
26	"244403"	Psychoterapeuta	MAX
27	"244505"	Wychowawca w jednostkach penitencjarnych	MAX

28	"245207"	Projektant wzornictwa przemysłowego	MAX
29	"247990"	Pozostali specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
30	"312101"	Konserwator systemów komputerowych i sieci	MAX
31	"312201"	Operator sprzętu komputerowego	MAX
32	"315201"	Diagnosta samochodowy	MAX
33	"322102"	Instruktor higieny	MAX
34	"322301"	Asystentka stomatologiczna	MAX
35	"322303"	Technik dentystyczny	MAX
36	"331102"	Instruktor nauki jazdy	MAX
37	"341490"	Pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni	MAX
38	"341504"	Telemarketer	MAX
39	"341990"	Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
40	"342201"	Agent celny	MAX
41	"342903"	Organizator imprez sportowych	MAX
42	"343102"	Sekretarka medyczna	MAX
43	"343190"	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	MAX
44	"346190"	Pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	MAX
45	"347105"	Dekorator wnętrz	MAX
46	"347203"	Lektor	MAX
47	"347510"	Trener sportowy	MAX
48	"347601"	Animator kultury	MAX
49	"348290"	Pozostali pracownicy bibliotek i informacji naukowej	MAX
50	"411301"	Operator wprowadzania danych	MAX
51	"412101"	Asystent do spraw statystyki	MAX
52	"413390"	Pozostali pracownicy do spraw transportu	MAX
53	"414102"	Ekspedient pocztowy	MAX
54	"419104"	Pracownik kancelaryjny	MAX
55	"419190"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
56	"422103"	Pracownik biura podróży	MAX
57	"512290"	Pozostali kucharze	MAX
58	"513103"	Opiekunka dziecięca domowa	MAX
59	"513290"	Pozostały pomocniczy personel medyczny	MAX
60	"514104"	Manikiurzystka	MAX
61	"515101"	Strażak	MAX
62	"612201"	Hodowca drobiu	MAX
63	"713490"	Pozostali monterzy izolacji	MAX
64	"713803"	Monter rurociągów przemysłowych	MAX
65	"713990"	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
66	"722206"	Ślusarz narzędziowy	MAX
67	"731390"	Pozostali jubilerzy, złotnicy i pokrewni	MAX
68	"734601"	Drukarz sitodrukowy	MAX
69	"742309"	Wiertacz drewna	MAX
70	"811390"	Pozostali operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	MAX
71	"813111"	Topiarz szkła	MAX
72	"814202"	Operator maszyny odwadniającej celulozę	MAX
73	"815101"	Operator urządzeń granulujących	MAX
74	"816206"	Palacz kotłów parowych	MAX
75	"817201"	Operator robotów i manipulatorów przemysłowych	MAX

76	"821107"	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	MAX
77	"821203"	Operator automatów ceglarskich i wapienno-piaskarskich	MAX
78	"821206"	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	MAX
79	"821208"	Szlifierz kamienia	MAX
80	"825302"	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	MAX
81	"826902"	Operator maszyn tapicerskich	MAX
82	"828206"	Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	MAX
83	"831101"	Kierowca lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM	MAX
84	"831203"	Manewrowy	MAX
85	"832190"	Pozostali kierowcy samochodów osobowych	MAX
86	"832301"	Kierowca ciągnika siodłowego	MAX
87	"832390"	Pozostali kierowcy samochodów ciężarowych	MAX
88	"833290"	Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	MAX
89	"833314"	Operator żurawia wieżowego	MAX
90	"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	MAX
91	"914190"	Pozostali gospodarze budynków	MAX
92	"915104"	Dźwigowy [windziarz]	MAX
93	"916103"	Sortowacz surowców wtórnych	MAX
94	"921102"	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	MAX
95	"921201"	Pomocniczy robotnik leśny	MAX
96	"931290"	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	MAX
97	"932105"	Robotnik przy myciu części i zespołów	MAX

Wskaźnik o wartości określonej przez MAX wskazuje, że w danym zawodzie w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, **natomiast nie zarejestrowali się bezrobotni.**

W tabeli nr 5 przedstawiono zawody deficytowe, gdzie w badanym okresie zostały zgłoszone oferty pracy i **byli zarejestrowani bezrobotni w danym zawodzie.**

TABELA NR 5

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	"621105"	Ogrodnik – uprawa warzyw polowych	30
2	"713401"	Monter izolacji budowlanych	20
3	"222101"	Doradca rolniczy	16
4	"732202"	Hutnik - dmuchacz szkła	15,3333
5	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	13,8
6	"511204"	Kontroler biletów	13
7	"721401"	Monter kadłubów okrętowych	10
8	"811102"	Operator koparek i zwałowarek	9
9	"311302"	Technik elektryk	8,5

10	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	8,1667
11	"712904"	Monter rusztowań	8
12	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	7
13	"712204"	Zbrojarz	6,875
14	"232108"	Nauczyciel języka obcego	6,5
15	"741104"	Rzeźnik wędliniarz	6
16	"712301"	Cieśla	5,1111
17	"233104"	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	5
18	"348202"	Bibliotekarz	5
19	"713201"	Głazurnik	5
20	"713302"	Tynkarz	5
21	"714190"	Pozostali malarze budowlani i pokrewni	5

3.3. Zawody zrównoważone

Na rynku pracy w powiecie starogardzkim wystąpiło **26** zawodów zrównoważonych, tj. takie, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) kształtował się w granicach 0,9 – 1,1. Zawody o zrównoważonym popycie i podaży pracy wystąpiły we wszystkich wielkich grupach zawodów.

TABELA NR 6

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik Intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"714101"	Malarz budowlany	1,0857
2	"224101"	Pielęgniarka	1,0833
3	"721203"	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	1,0769
4	"131301"	Kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie	1
5	"213990"	Pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
6	"214290"	Pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	1
7	"232101"	Nauczyciel biologii	1
8	"232123"	Nauczyciel wychowania fizycznego	1
9	"311104"	Technik geodeta	1
10	"322404"	Terapeuta zajęciowy	1
11	"322601"	Technik farmaceutyczny	1
12	"341901"	Asystent bankowości	1
13	"347190"	Pozostali plastycy i pokrewni	1
14	"422202"	Rejestratorka medyczna	1
15	"513202"	Pomoc dentystyczna	1
16	"621102"	Ogrodnik szkółkarz	1
17	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni	1
18	"713601"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	1
19	"721102"	Formierz odlewnik	1

20	"816205"	Palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych	1
21	"831212"	Ustawiacz	1
22	"833104"	Kierowca ciągnika rolniczego	1
23	"833204"	Operator sprzętu do robót ziemnych	1
24	"833313"	Operator żurawia jezdniowego	1
25	"932101"	Konserwator części	1
26	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,9

Wnioski

Na sytuację rynku pracy w powiecie starogardzkim ma wpływ wiele czynników. Nie tylko tempo rozwoju gospodarki i przybywanie miejsc pracy, które jest zbyt małe by wchłonąć większą część rejestrowanego bezrobocia, ale również struktura zawodowa samych bezrobotnych. Niedopasowanie posiadanego zawodu do potrzeb pracodawców, nieracjonalny system kształcenia, często ukierunkowany na zaspokajanie chwilowej „mody” na poszczególne zawody niż na rzeczywiste zapotrzebowanie rynku pracy, mało zróżnicowana oferta szkoleniowa – to tylko niektóre z przyczyn przemawiających za prowadzeniem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Należy jednak podkreślić, że skupiają się one nie tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych, zdobytych w systemie szkolnym czy na kursach doszkalających, ale na dodatkowych umiejętnościach o charakterze uniwersalnym, takich jak: planowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego, elastycznego podejścia do oczekiwań pracodawców, uwzględniania konieczności kilkakrotnych reorientacji zawodowych na przestrzeni całej kariery zawodowej. Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i wiedzę.

Ponadto należy podkreślić, że wśród rzeszy osób bezrobotnych występuje zjawisko dezaktualizacji ich kwalifikacji, co w efekcie utrudnia ich powrót na rynek pracy, zauważa się też małą mobilność wśród osób bezrobotnych.

Powyższa analiza ujawniła pewne charakterystyczne fragmenty struktury samych bezrobotnych. Przede wszystkim rzuca się tu w oczy niezwykle liczna grupa osób bez zawodu, którą podzielić można na osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz wykształceniem

ogólno-kształcącym. Przy czym założyć można, iż osoby z drugiej grupy będą kontynuować naukę i w rezultacie nabędą uprawnienia i kwalifikacje do wykonywania określonego zawodu.

Informacje zawarte w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy nie pozwalają na pełne zidentyfikowanie zjawiska popytu i podaży na lokalnym rynku pracy. Odnoszą się one jedynie do bezrobocia rejestrowanego oraz tej części ofert pracy, która jest zgłaszana do urzędów pracy. Z prowadzonych w powiecie starogardzkim badań pracodawców wynika, że poszukują oni pracowników innymi drogami: poprzez masmedia, firmy rekrutacyjne czy awansowanie własnych pracowników. Niezbędny jest jednolity system przekazywania informacji między instytucjami zaangażowanymi (oświata, instytucje szkoleniowe, urzędy pracy).

Pracodawcy w I-półroczu 2006 roku zgłaszali do Powiatowego Urzędu Pracy w Starogardzie Gdańskim najczęściej zapotrzebowania na następujące oferty pracy: pracownik biurowy, sprzedawca, kierowca samochodu ciężarowego, murarz, ślusarz, pracownik administracyjny, szwaczka, spawacz ręczny gazowy, pracownik ochrony osób i mienia oraz magazynier.

Przy czym pamiętać należy, że nie jest to jednoznaczne z szansą uzyskania zatrudnienia w powyższych zawodach, ze względu na duży popyt na niektóre z nich, m.in. w zawodzie sprzedawcy, gdzie na 133 ofert przypadło 1517 osób, a zatem prawdopodobieństwo podjęcia pracy było zdecydowanie mniejsze niż w zawodzie murarza, gdzie na 97 ofert pracy w tym zawodzie, było zarejestrowanych 172 osoby posiadające ten zawód. W analizie uwzględniany jest tylko zawód do statystyki, gdzie jeden bezrobotny ma tylko jeden zawód do statystyki (ostatni zawód bezrobotnego, w którym pracował lub, w którym się wyuczył), a nie są uwzględniane uprawnienia osób bezrobotnych i dlatego na 108 ofert pracy w zawodzie kierowca samochodu ciężarowego przypadło zaledwie 91 bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie, mimo, iż prawo jazdy kat. C lub C+E posiadało znacznie więcej osób bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę oferty pracy zgłaszane w I-półroczu 2006 roku w odniesieniu do sekcji PKD zaobserwowano, iż najczęściej pracodawców zgłaszających swoje oferty pracy zakwalifikowanych było do następujących rodzajów działalności: Przetwórstwo przemysłowe, Budownictwo, Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.

Ważnymi dla lokalnego rynku pracy czynnikami są przede wszystkim: jakościowy rozwój zasobów ludzkich, rozwijanie systemu edukacji, szkoleń i doradztwa zawodowego – prowadzenie polityki spójności między rynkiem pracy a profilem oferty dydaktycznej, rozwijanie i wspomaganie sektora usług, wspomaganie samozatrudnienia, wyrównywanie szans kobiet, osób niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku, kreowanie i prowadzenie regionalnej polityki przeciwdziałania bezrobociu, i co najważniejsze monitorowanie potrzeb pracodawców w zakresie zasobów ludzkich skoordynowane z systemem edukacji.

Sporządził:
Marcin Lempkowski

Spis tabel i wykresów:

- 1) Wykres nr 1. Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w I-półroczu 2006 roku według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (sekcja PKD) – str. 6
- 2) Wykres nr 2. Stopa bezrobocia według stanu na dzień 30.06.2006 r. – str. 7
- 3) Tabela nr1. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie starogardzkim w I-półroczu 2006 r. – str. 11
- 4) Tabela nr 2. Struktura ofert pracy według zawodów zgłoszonych w I-półroczu 2006 roku w powiecie starogardzkim – str. 12
- 5) Tabela nr 3. Zawody nadwyżkowe w powiecie starogardzkim w I-półroczu 2006 r. – str. 16
- 6) Tabela nr 4. Zawody deficytowe w powiecie starogardzkim w I-półroczu 2006 r. o wskaźniku intensywności deficytu zawodów wynoszącym MAX (gdzie nie byli zarejestrowani bezrobotni w zawodzie) – str. 17
- 7) Tabela nr 5. Zawody deficytowe w powiecie starogardzkim w I-półroczu 2006 r. o wskaźniku intensywności deficytu zawodów niewynoszącym MAX (gdzie nie byli zarejestrowani bezrobotni w zawodzie) – str. 19
- 8) Tabela nr 6. Zawody zrównoważone w powiecie starogardzkim w I-półroczu 2006 r. – str. 20

Aneks statystyczny

Mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

1) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$$

gdzie:

$\bar{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych

w zawodzie k

w danym roku,

$\bar{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k

w danym roku, przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6}$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k**

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to **zawody nadwyżkowe**,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to **zawody zrównoważone** (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to **zawody deficytowe**